

1 falta 34/6

Any LXIV - Batallada 5355

Preu: 20 cèntims

BARCELONA, 28 d'Octubre 1933

Els gossos lladren i la caravana passa...

LA CUINA A GAS INDISPENSABLE A TOTA CASA MODERNA

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONS AL GAS

Avinguda Portal de l'Angel, 20

VISITEU ELS NOSTRES APARADORS

¡¡Atenció!! Ciutadans: A la CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria

es ahont podreu vestir amb pocs diners i ben elegants: El sistema de vendre amb poc enguany ens augmenta tan considerablement la venda que ens veiem obligats a fer engrandiments continua ment. Amb els nostres continus viatjes a Paris i Londres estem al corrent de la moda a tot hora.

Gran Liquidació permanent de totes les existències de la temporada pasada.

SECCIO DE SASTRERIA

100.000 Pantalons des de	5 pessetes
100.000 Trajos fets de llana des de	25 "
100.000 Abrics fets de llana des de	25 "
100.000 Impermeables des de	10 "

En la Secció de Mida tenim un gran assortit de gèneres estil Anglès tant per trajos com Abrics a **60, 75 i 95 pts.** els mes superiors

SECCIO DE CAMISERIA

100.000 Calçotets des de	1'95 ptes.
100.000 Camises blanques des de	3'95 "
100.000 Camises gran moda	4'95 "
100.000 Palames des de	4'95 "

En la secció de mida tenim grans existències de cèfirs, franelas i sedes a preus MES BARATO QUE JO NINGÚ.

En casos d'urgència tenim una secció de confecció Ultra Ràpida que entreguem els encàrrecs a les quatre hores.

Considerant l'ahorro lo més essencial, obsequiem 'als nostres clients amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per la Vellesa i altres presents a proporció amb l'import de la compra.

NOTA: Els que de fora vulguin servir-se de la nostra casa, poden escriure i adjuntant 0'25 pessetes en segells, rebren figurins, mostres i un sistema especial per a pendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels 5 dies.

Llegiu i propagueu

"LA HUMANITAT"

Immillorable Informació

Diari modern Catalanista d'Esquerra

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI DELS ESQUERRISTES CATALANS

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, enfl. -:- Telèfon 22122

EL poble de Barcelona ha expressat ja la seva opinió. L'ha expressat d'una manera eloqüent, que no dona cabuda al dubte. Ha confirmat una vegada més, la seva identificació amb Esquerra Republicana de Catalunya i amb el seu cabdill, el venerable Francesc Macià. Han estat endebades les baixes campanyes de les dretes de tota mena, agermanades amb el mateix odi foll envers el partit i els homes que portaren la República i donaren l'autonomia a Catalunya. Han resultat inútils les insídies, les difamacions, les maniobres adreçades a portar la desconfiança a l'ànim del ciutadà. El poble, amb el seu instint polític, ha confirmat les posicions, acoblant-se al voltant de Macià i del partit que el segueix. I les dretes, i més que totes la Lliga, no saben ni poden dissimular llur despit.

El poble de Barcelona, acudint al local de la Bohemia, va confirmar la seva tradició republicana i catalanista. Era el poble, l'entusiasta poble del 12 d'abril, del 28 de juny, del 20 de novembre. Milers i milers de ciutadans acudiren a oir la veu dels nostres homes, emplenant el local i quedant una gran gernació al carrer per no trobar en ell cabuda. Un entusiasme sincer, una vibració unisona, una emoció profunda envaïa tots els presents, constituint un avenç força encoratjador, del segur triomf. I els adversaris, que creien en l'eficàcia de llurs campanyes de descrèdit, de llurs maniobres difamadores, restaren, davant d'aquell davassall d'entusiasme popular, esmaperduts, veient malbaratats els diners emprats en la seva tasca esquifida i allunyada, una vegada més, l'esperança del triomf.

I vingué, després, la jornada esplendorosa del passat diumenge a l'Estadi, on, unes cinquanta mil persones s'hi reuniren per tal d'encoratjar les animoses joventuts d'Estat Català—la Catalunya de demà—i oir les paraules dels nostres polítics, i, principalment, de Francesc Macià. Entusiasme delirant. Banderes i cors enlaire. Fe en l'esdevenidor i alè per la lluita. Uns atletes que oferien llurs esforços a la pàtria. La «Joventut» gloriosa, en desfilar, emplenava els cors d'esperança i d'optimisme. La multitud, que emplenava les immenses gronades, es sentia indentificada amb aquell jovent ardit, animós, prest a donar a Catalunya els tresors del seu entusiasme i de la seva ferma voluntat. Davant d'aquesta manifestació esclatant, la rancúnia ha trobat el mot calumniador: «Feixisme! Això és feixisme!» Ells, que el feixisme el duen arrapat en llurs consciències, gosen d'aplicar aquest qualificatiu a la novella Catalunya que lluita per les llibertats del nostre poble! No la poden capir la nostra democràcia, garantia de la pàtria, i s'esbraver amb el qualificatiu inexacte. ¿Com gosen parlar de feixisme els homes d'Arlegui, de Martínez Anido i de Primo de Rivera? ¿Com gosen parlar així els que es desfeien, fa poc, en alabances de Gil Robles?

El despit els cega i els fa desbarrar. El convenciment d'una propera desfeta els traspals. Veuen, amb ràbia, que són allí on eren, i que el poble de Catalunya, resta, com abans, al costat d'Esquerra Republicana. I els homes funestos de la Lliga, els plutòcrates, els nobles tronats, la clercalla i els monàrquics es roseguen els punys en veure, novament, dibuixar-se en l'horitzó, les negres de la desfeta.

El 19 de novembre, amb una victòria definitiva, Catalunya imposarà la seva voluntat. I mentre entorn de Francesc Macià s'aplegarà, cordialment, tot un poble, ells, els de la dreta, plens de despit, seguiran planejant campanyes de descrèdit, tan costoses com estèrils.

«Quan l'Església utilitzava calzes de fusta, tenia capellans d'or. Ara que l'Església té calzes d'or, els capellans s'han tornat de fusta. D'aquella fusta que l'Evàngeli diu que ha de tallar-se (perquè és infecunda) i ha de tirar-se al foc.»

Sant Climent d'Alexandria.

«El dia 19 de novembre, en aconseguir la victòria, direm al poble: Hem obtingut la victòria que consolida les llibertats de Catalunya i que inicia el camí per a l'assoliment d'aquella República federal que és la nostra aspiració...» — Francesc Macià.

L'home de demà

Els propòsits de Gil Robles

A casa nostra no ens privem de res. No ens moquem amb mitja mànega. El director—val a dir que ell no ho paga—m'ha enviat a Madrid per tal de parlar un xic amb en Gil Robles. (Despeses: vuit pessetes amb quaranta.) I, de tornada, aquí tenen el fruit del meu viatge:

—Déu vos guard, senyor Gil Robles.

—Que Ell us faci bo i us guïï pel bon camí.

—Alabat sigui.

—Amén.

—Servidor és periodista...

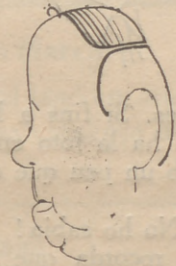
—Amb l'ajut de Déu. Un interviu? Som-hi. No ha portat fotògraf?

—Un descuit el té tothom. I digui, digui. ¿Con que vostè és l'home fatal i immancable de demà?

—Home! Vostè també? Això em quedarà per motiu! Aquests de «La Veu» són uns ases...

—Es veu que a la Lliga l'admiren.

—Romanços. Em raspallaven perquè em volien amagar l'ou. Són uns

manus. Tenien la pretensió d'encolomar-me candidats. A la cuenta tenen un tal Puig i Cadafalch que no sabem què fer-ne.

—I què els ha dit?

—Que de vius, a casa, en sobren.

Que ens farien nosa per enderrocar l'Estatut.

—Ah! Però pensen enderrocar-lo?

—L'hi diré. Enderrocar-lo, allò que se'n diu enderrocar-lo, psh! Però això fa goig en els mítings agraris. Els cau molt bé...

—Ja, ja... ¿I ouè hi ha anat a fer Lamamié a Barcelona?

—El ridícul. Volia engrescar els tradicionalistes catalans per tal d'engiponar una mena de barreja de dretes... Però si amb aquella cara de tristesa no es va enlloc. Ara em surt amb què en Junyent i en Roma volien anar amb la Lliga. Que en Lisbona i en Puigrefa... etc. no ho volien. I que la Lliga vo lanar sola...

—Així, doncs...

—Però a nosaltres no se'ns arronça el melic. Presentarem candidatures per les circumscripcions de Barcelona, Lleida i Tarragona.

—Apa, xerri uns quants noms...

—El primr lloc per a mi. Jo no ho volia, sap? Sóc tan modest! Després ve la Urraca Pastor, per a engrescar les dones i fer la llesca a la Lliga... I després... mossèn Lisbona, mossèn Montgut, el comte de Montseny...

Vet ací que tinc un dubte. Se m'ha rifat el senyor Gil Robles?

TANET

Del carrer**Un tros de conversa
escadussera**

—Caratsus! El senyor Vilalta!

—No hi caic...

—No em recorda? Sóc aquell reporter que un cop, a l'Estació de França, va xerramecar una estona amb vostè!

—Sí... em sembla recordar...

—Sí, home, sí. Arribaven les «mises» d'Europa i vostè es va fer retratar

en mig d'elles. Si fins a la redacció d'un diari hi ha la foto enganxada a la paret, amb un peu que diu: «Miss Vilalta».

—Caram. No ho sabia!

—¿No es recorda que vostè feia d'alcalde i aquelles xicotetes no s'ho volien creure? «Quelle blague!» deien. «Cet petit gars le maire?» I se'n reien!

—Bé, però... Parlem d'altres coses, eh?

—De què? ¿De quan vostè, amb altres va fundar el «Centro Republicano» de la Portaferriça, tan anticatalanista?

—Home!

—¿No se'n recorda quan, ja canviats els temps, volien posar el nom en català i vostè va oposar-s'hi de mala manera?

—Carat! Quines coses de recordar...

—I si parléssim de quan era incondicional de l'Avi...

—Bé, ja em perdonarà. Tinc molta pressa. Passi-ho bé...

—Estigui bonet, senyor Vilalta...

Diàlegs**La dona de casa seva**

—I doncs, senyora Pepeta, que no votarà, vostè?

—Ai, Reina Santíssima! Si mai no me n'he vist de més fresques. No em vingui amb aquestes cabòries, que tinc altres mals-de-cap.

—Així vostè creu que les dones...

—Sí, filla, sí; tenim prou feina a casa. Quan una dona és endreçada, no n'hi manca mai de feina.

—Això és veritat, però amb un xic

de bona voluntat hi ha temps per tot

—No pas quan es tenen quatre criatures i es vol que vagin curioses. I ara menys mal que totes van a col·legi...

—Ah! Ja ha pogut aconseguir que vagin a col·legi?

—Sí, filla: he tingut la sort de que poguessin entrar a les escoles de l'Ajuntament i això per mí és un gran descans. Principalment pel que toca als dos menuts, m'els tenen tot el dia i els hi donen menjar; i el més gran s'ha espabilat d'allò més. Miri si va endavant que el mestre m'el vol fer seguir una carrera i diu que podem tenir-ho tot de franc.

—Això vol dir que per aquesta raó vostè està contenta de la República?

—Com diu?

—Sí, dona, de la República, perquè si no hagués estat proclamada la República els seus nens encara tindrien d'anar arrossegant-se pel carrer o fent entremaliadures per casa.

—Potser sí que té raó...

—Per altra banda; vol dir-me ¿quines influències ha necessitat per tal de poder entrar els nens a les escoles?

—Això sí que ho haig de dir: cap, ni una. N'hi va haver prou amb que els anés a inscriure i quan els arribà el torn varen entrar tot seguit.

—També aquest esperit de justícia i d'equitat, sense fer diferències ni escoltar recomanacions, impera gràcies a la República que es preocupa dels humils i desvalguts.

—Oh! i el que trobo més estrany és que també se me'n van endur dos a les colònies aquest estiu, sense que haguéssim de fer passos...

—Ho veu dona, ho veu, com una cosa o altra hi ha guanyat amb la República?

—Però que vol dir que ara la volen treure?

—Si totes les dones del poble fessin com vostè i es neguessin a votar, potser sí que acabariem per perdre-la, perquè les senyores de les classes riques no paren de treballar en favor de la monarquia i de les dretes. Es més; si nosaltres no hi posem el coll per tal de donar el triomf a les esquerres, encara que la República s'aguantés quedaria tan desfigurada que no la coneixeria ningú.

—Vol dir?

—Ja ho crec que vull dir: pensi que si a Barcelona guanyava la Lliga i a la resta d'Espanya els agraris i els conservadors, no trigariem a veure altra volta la tornada dels jesuïtes que ocuparien novament els edificis de què es va incautar el Govern, i, aleshores, pensi que els seus nens es quedarien sense escoles...

—Això sí que em rebentaria...

—Doncs, si vol evitar-ho, està a la seva mà, anant a votar per l'Esquerra Republicana de Catalunya.

—Sí senyora, sí, que hi aniré. I jo que em creia, pobre de mí, que això no tenia gaire importància...

Intolerable**La difícil situació de l'alemany
antihitleria, a Barcelona**

Mentre la justícia està enfeïnada en posar en clar les maniobres dels nazis a Barcelona, no hi serà de més que parlem de com funciona l'organització hitleriana a casa nostra.

Com sap tothom, l'Alemanya nazi està realitzant un gran esforç de propaganda a l'estranger, i el «camarada» Rudolf Hess, acaba d'ésser nomenat per Hitler, encarregat de centralitzar la secció estrangera del partit nacional socialista. Tots els alemanys que són a l'estranger, constitueixen un cens especial, prèvia declaració de

Hitler, vist per Dameson.

què estan identificats amb la doctrina i els procediments del «Führer».

Alemanya, posseeix, per ara, 230 seccions a l'estranger. Una d'elles, de les més importants, es la de Barcelona.

Totes les seccions reben regularment diaris i opuscles de propaganda. Rudolf Hess, per mitjà dels seus agents, que fan tasca de vertader espionatge, sap, en tot moment, com pensa políticament cada alemany escampat pel món.

La direcció central del nazisme ha publicat al «Deutsche Zeitung», un prec adreçat a tots els alemanys del III Reich, perquè enviïn, sovint als seus amics i familiars residents a l'estranger, diaris, revistes, dades que palesin «el progrés del país sota el règim hitleria».

L'alemany resident a Barcelona que s'hagi declarat adversari del nazisme, potser serà, ací, respectat pels seus compatriotes, davant l'actitud enèrgica de les nostres autoritats, però pot dir-se que té tancades les fronteres d'Alemanya, si algun jorn volgués tornar-hi. L'espionatge, al servei de Rudolf Hess, fa cada dia i a cada moment, la seva obra...

Contes del senyor Rector

El rector de Vallfigosa va anar a visitar el seu amic, el rector de Vilatova.

—Aquí—li explicava aquest—hi estic molt bé. La rectoria és bona, i no manquen bateigs i casaments.

—Et felicito.

—Si no fos pel mal geni de la Munda, la meua majordona! Es una vella reganyosa, que res del que faig no troba ben fet. Que si fumo. Que si em llevo tard. Que si faig la bacaina. Que si surto. Que si daixonces. Que si dallonses! En tot hi troba pèls...

A l'hora de dinar, la Munda, tot servint a taula, tot era fer observacions.

—Ja han tacat les tovalles! No begui tant de vi, mossèn Roc!...

En això, una garça salta damunt la taula. Era l'animal preferit de la majordona. Els capellans no gosaren dir res. Però com que l'animaló féu damunt de les tovalles una certa cosa poc convenient, el bo del senyor rector no va poder contenir-se:

—Veus? I no diu res. Ja la sentiries si això ho hagués fet jo!

* * *

Don Judes es moria. A Don Judes, el famós «prestamista» del carrer Nou, se li acabava la corda per moments. A la casa, ni plany, ni dolor, ni més aviat alegria. Esperaven la mort de Don Judes dos nebots que pensaven heredar-lo... Va acudir un capellà al capçal del llit. El clergue, que sabia prou quina mena d'animeta era don Judes, va començar la tasca de voler convertir-lo. Don Judes no responia ni a canonades. Allò de dinyar-la li tapava la boca. Per més preguntes que li feia el capellà, Don Judes sord i més sord...

El clergue va creure que el moribund havia perdut la paraula. Amb un sol gest, amb una mirada de penediment, creia poder salvar aquella ànima. Aleshores fou quan el capellà acostà als llavis de Don Judes un petit enxifex de plata...

—Mira-te'l, fill meu! Prega-li! Ell et perdonarà! ¿Què són les vanitats mundanes al seu costat? Què hi ha que valgui més que això? ¿Tu saps el que val?

Y Don Judes, concentrant totes les energies, fixant la vista al capellà, digué:

—Si és de plata se'n poden donar fins deu pessetes!

* * *

El rector de Golafoasca era un home molt trempat.

Cert dia, un amic se li queixava que els creditors, amb llurs exigències, li feien la vida impossible...

I el senyor rector va donar-li, bondadós, un bon consell.

—Suposo que el vostre creditor és un home catòlic.

—Sí que ho és. Però vol cobrar.

—Res no hi fa. Cal, per a sortir de maldecaps, que se'n vagi a cercar un notari...

—Eh?

—Sí, home. I vostè i el notari procurin amagar-se, sense fer soroll, sota el llit de l'"anglès".

Quan aquest vagi a ficar-se al llit, és segur que resarà una estona. Vostès, al tanto. Quan comenci el pàrenostre, el notari, que estigui a punt de donar fe del que senti.

I quan digui allò de "...como perdonamos a nuestros deudores..." (que segurament ho dirà en castellà), acta notarial al canto, i ja està. Constarà oficialment com ha perdonat el deute...

Vol res més senzill?

El déu March.

—Del Japó em criden? Ja vaig!
Ja se'ns comença a despertar la feina.

Visca la llana

Un bisbe amb totes les circumstàncies

El Bisbe de Pamplona és un senyor que no està per mitges tintes. Amb una boina de gairell i el trabuc a la mà far'a, segurament, la gran patxoca...

El ferreny prelat de Pamplona ha palesat aquest seu tarannà en una circular que ha adreçat als pares catòlics de la seva diòcesi, donant-los instruccions sobre l'anada de llurs fills a escola.

I en l'esmentada circular diu així:

«On no hi hagi escola catòlica, i, si en les que hi ha, els mestres no ofereixen absoluta garantia de què respectaran la consciència del nen catòlic, no és lícit al pare catòlic portar els seus a aquestes escoles, àdhuc en el cas que els seus fills quedin sense instrucció elemental; perquè tot i que aquesta pugui suplir-se fàcilment per altres mitjans, el perill de perversió de la consciència del noi és un mal al qual no pot exposar-se el fidel cristià, encara que per a evitar-lo hagi de perdre tots els béns de la terra.»

Eh! Què me'n diuen? Primer analfabets que no anar a una escola que no els vagi bé a la cara...

Proposem al bisbe de Pamplona per a una recompensa. Podria ésser aquesta la Gran Creu de la Llana...

La tragèdia electoral

El senyor Cambó tria la candidatura

El senyor Francesc Cambó es grata la barbata. En Nadal no gosa ni a mirar-se'l. Quan Don Francisco fa aquell gest, és que s'apropa tràngol...

El senyor Cambó, a la fi, enraona:

—Joaquín!

—Mana, senyor?

—Hem de fer la candidatura.

—I què hi dirà el «sanyó» Abadal?

—Que digui el que vulgui! Ací l'amo sóc jo. A veure... Vagi dient noms...

—Per Madrid o per Barcelona?

—Per Madrid...

—Tenim l'Estelrich.

—Està bé amb en March. Acceptat.

—En Par i Tusquets...

—Notari de gent rica. També em va bé.

—En Maluquer i Viladot.

—Psh! Ens farà el salt amb els catòlics. No me'n fio.

—En Solà de Cañizares.

—A darrera hora el canviarem. Es massa tifa.

—En Santiago de Ribà.

—Massa agrícola. Però potser ens convindrà.

—En Bausili.

—A veure si a Madrid es llueix més. Es tan llauna!

—En Massot?

—Gireu full. No és el meu tipus.

—En Garriga Massó...

—Bé haurem de posar-l'hi. Es del meu temps.

—En Puig i Cadafalch...

—No em parlem de coses tristes... I de capellans, què tenim?

—Mossèn Cardó...

—Pot anar. I de dones?

—La Pi de la Serra i la Llorach.

—No farem res... D'aspirants a regidors, com estem?

—L'Antoni Muntanyola...

—Voleu dir que ha posat seny?

—L'Octavi Saltor.

—Un tasta olletes ensopit.

—En Bular...

—Massa literari.

—En Ginesta.

—Poc elegant.

—En Roda i Ventura, en Filella, en Carreres, en Caraben, l'Aparicio...

—Sabeu què us dic, Joaquín? Que no trobo noms d'empenta. Que caldrà cercar, cercar, cercar...

—Potser en Manuel Brunet!

—Joaquín! Sou una «pepa»...

I Francesc Cambó surt, tivat com un bitxo, mentre en Nadal resta anonat!

Un cas de cinisme

En parlarem de tot aixó senyors de «La Veu»...

Copiem de «La Veu de Catalunya»: «Al míting de l'Estadi, entre el doctor Aiguader i el senyor Piera formularen una sèrie d'inexactituds sorprenents.

Digueren:

Primera. Que els que qualifiquen de feixístiques les organitzacions d'Estat Català organitzaren els pistolers per a perseguir els obrers catalans.

Segona. Que la Lliga en trenta anys d'actuació no havia aconseguit ni la més petita llibertat per a Catalunya.

Tercera. Que els homes de la Lliga aplaudien Primo de Rivera.

Quarta. Que els homes de la Lliga quan governaren negaven als obrers el dret a la sindicació.

Cinquena. Fou la Lliga que va portar a Catalunya els generals Arlegui i Martínez Anido.

Sisena. Foren els homes de la Lliga els que, d'acord amb Primo de Rivera, portaren la dictadura.

Sembla mentida que puguin ésser repetides tantes inexactituds en tan poques paraules.»

El que sembla mentida és que la gent de la Lliga gosi a negar el que sap tothom, el que està en la consciència del poble.

I davant aquest cinisme, prometem als senyors de la Lliga, tan flacs de memòria com ufanosos de barra, parlar-ne extensament d'aquestes afirmacions que ara nega.

I potser no seran molt grates a tothom les nostres paraules.

El senyor Tarradellas...

També ha perdut la memòria

Els diaris del dia 6 de novembre de l'any passat, donaren compte d'una revista feta als «escamots» pel que aleshores era Conseller de Governació el senyor Tarradellas.

Aquest no ho desmentí, i s'esbrava de què la nova s'hagués fet pública, separant a tots els funcionaris de l'oficina de premsa de la Generalitat.

Ara, el senyor Tarradellas, al Parlament, ha titllat de «feixista» l'organització que ell volia emprar, en el seu temps, «pels serveis d'ordre en les eleccions».

Es veu que el senyor Tarradellas ja pateix el mal dels seus correligionaris de la Lliga i la manca de memòria.

Què hi farem!

—Porteu un blau a l'ull!

—Sí, home. La fonda estava plena i he hagut de dormir amb un sord-mut.

—Bé, però...

—Es que somniava alt!

El trasllat de les despulles de Blasco Ibáñez

«FONTANA ROSA» MONUMENT UNIVERSAL

Un dels darrers retrats de Vicenç Blasco Ibáñez, en el jardí de Fontana Rosa.

Pels detalls que n'ha donat la premsa, els lectors coneixeran segurament el trasllat del cadàver del gran Blasco Ibáñez, des del dipòsit del cementiri de Menton al cementiri municipal de València, on serà enterrat definitivament al centre d'una gran plaça que es farà a l'entrada d'aquella necròpolis, que harmonitzarà amb la urbanització del Camí de Jesús, el carrer valencià que hi condueix.

Per aclarir més l'atmosfera enterbolida pels reaccionaris hem de repetir les paraules d'Elena Ortazur, vídua del gran novel·lista, dites a Enric Malboisson, de l'Estampa, el març darrer,

amb les quals desmenteix la suposada conversió d'aquell gran republicà. La senyora Elena diu que Blasco va emmalaltir a París i es traslladà a Fontana Rosa i no creia morir tan aviat; ella fa manifestacions de fe catòlica i no obstant creu que ha de complir-se la voluntat laica del seu difunt marit.

Aquests extrems, que només la ignorància podia posar a discussió, el cronista ha pogut comprovar-los a Menton-Caravan, ara fa un any, i al Cabanyal ara en fa dos, parlant amb els veïns de les cases respectives i fins amb els sepulcrers de Menton i València, tot això després d'haver-los sug-

gerit la possible veritat d'aquelles fantasies contra les quals tots els interrogats en manifestaren resoltament i espantànimament.

Hem citat uns llocs que pels amants de la literatura i el progrés esdevenen sagrats; per això no volem regatejar-ne un modest comentari. Coneixem ja de quan érem refugiats polítics a València, fa una dotzena d'anys, Malvarrosa, aleshores que Blasco vivia però políticament no militava, era simplement respectada; ara aquell respecte s'ha tornat veneració. La gent d'aquella platja senyalen com a trossos memorables els que serviren a Sorolla per a pintar-hi els bous treient barques del mar i els que Blasco havia freqüentat més asiduament.

A la Costa Brava propera d'Itàlia, tot ha pujat de to. Ni els sojornaments dels reis i milionaris a Cap Martín i Montecarlo no tenen la importància de la residència que hi va tenir el gran novel·lista valencià.

Venint d'Itàlia la primera estació és Menton-Caravan, davant per davant d'aquesta estació hi ha Fontana Rosa; els carrilaires i el mateix policia que va revisar el tren fronterer foren els primers cicerones, sense fer-se'm pregar gens; el mateix podem dir dels masovers italians que trobarem en un dels dotze edificis de l'interior de la muntanyosa i feconda propietat. Al Casino de Montecarlo mateix, tots els empleats, malgrat i tenir l'habitudo a les grans coses, propícia a la indiferència, ens digueren atentament i fil per randa els costums d'aquell valencià, que era respectat en aquella casa de vici malgrat i no haver-hi jugant mai i sí observat molt.

Fontana-Rosa esdevé monument universal. Al portal principal, prop del pont subterrani del carril, fets amb ceràmica de Manisses, hi han els retrats de Balzac i Dickens, presidits pel de Cervantes. Al Jardí dels Novel·listes hi han els bustos de Víctor Hugo, Emili Zola, Dostoyewski, Flaubert, Balzac i d'altres.

Hom diu que la propietat serà destinada, un cop difunta la vídua, a novel·listes pobres. Tot el qual ve a fer més immortal el nom que a València la gent de la Dictadura esborrà de la plaça que antigament se n'havia dit de Cajeros.

Catalunya s'ha sumat a l'homenatge que el poble dedica, en aquests moments d'emoció a l'insigne apòstol del republicanisme, que morí en terra estrangera sense haver pogut veure realitzat el seu somni... Sense haver pogut veure foragitada l'odiosa monarquia enemiga de totes les llibertats...

El poble té memòria

El senyor Francesc Cambó, fa unes setmanes, va fer protestes de republicanisme. Unes protestes molt tèbies, molt de negociant, molt, acomodaticies...

Ara el senyor Cambó ha parlat del seu amor a l'obrer, als sindicats, a la justícia social.

El senyor Francesc Cambó deu creure, segurament, que el poble de Catalunya ha perdut del tot la memòria. Deu creure que dels seus entusiasmes pel Borbó, disfressats sota allò de «República? Monarquia? Catalunya?» ja ningú no en guarda el més petit record.

El senyor Cambó, si pensa així, s'equivoca. S'equivoca una vegada més, ja que en això d'equivocar-se, Cambó hi té la mà trencada.

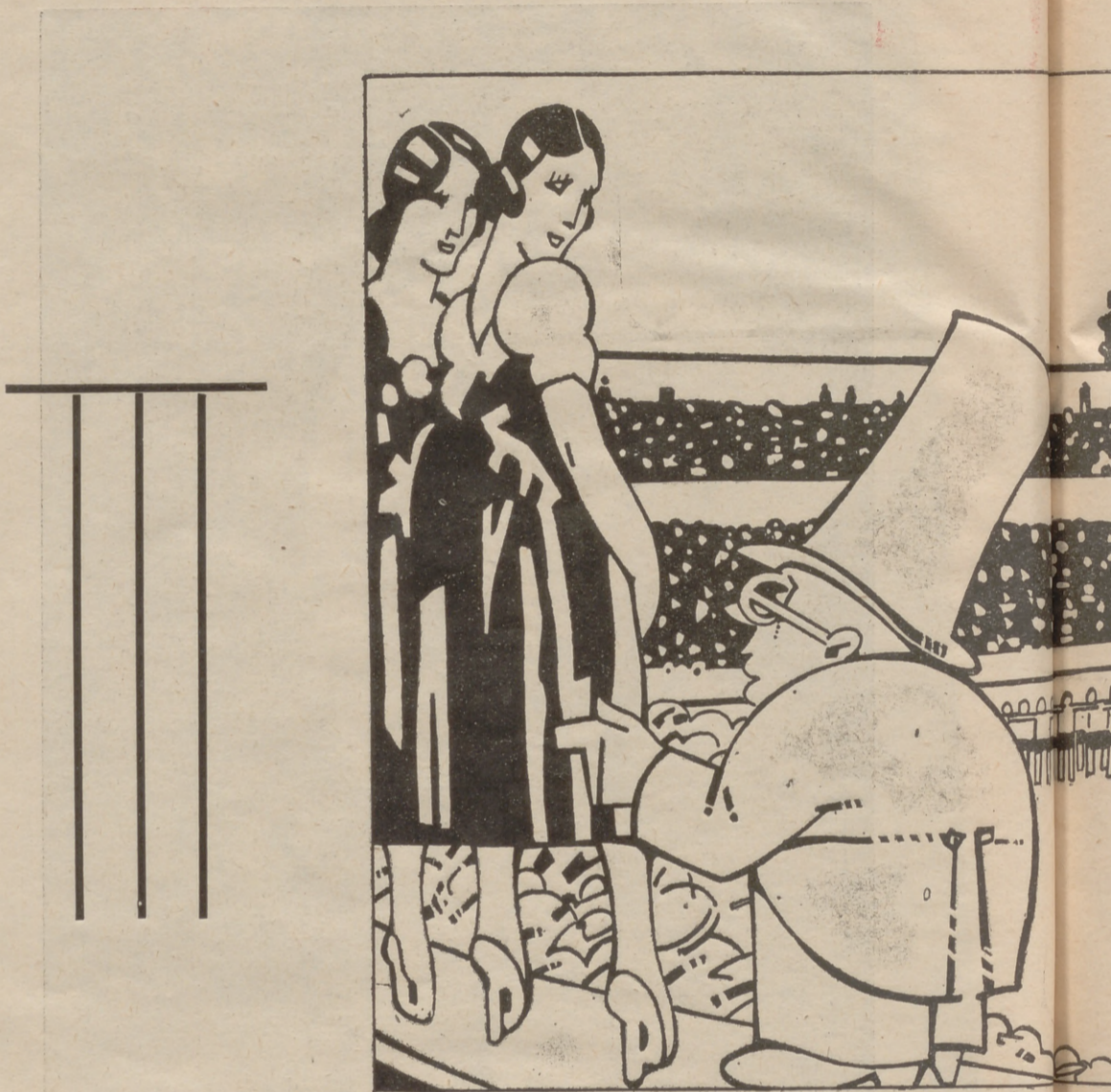
El poble, en manifestar el 19 de novembre, la seva voluntat, es cuidarà de fer-li veure al senyor Cambó el seu erro. Aleshores, l'ex-ministre de la Corona es convencerà de què el poble té memòria i recorda les seves malifetes.

Mentre aquest dia arriba, reproduïrem alguns textos, algunes paraules del líder de la Lliga.

UNES MANIFESTACIONS FEIXISTES D'EN CAMBO

En España se está extendiendo cada vez más el convencimiento de que vivimos en horas decisivas que no podemos desaprovechar; en estos momentos España desea quien la guíe y la salve, y si no saben hacerlo como es su deber, los Poderes constitucionales, el país no se detendrá ante un escrúpulo legalista y constitucional, y pedirá a voz en grito un Poder constitucional o anticonstitucional que la rijan, y la guíe, y la salve: será inmensamente mejor para España si son los poderes constitucionales, y, especialmente el Parlamento, quienes sepan cumplir su misión y poner su patriotismo a la altura que las circunstancias demandan: pero si el Parlamento y el Gobierno no cumplieran con la misión que la Historia les asigna y el país les reclama no por ello el país se resignaría ni a la anarquía ni a la muerte por inanición, sino que encarnaría en un poder anticonstitucional sus ansias y sus deseos».

(Declaracions fetes per Francesc Cambó, l'any 1919, al periodista Ramón Martínez de la Riva).

—No li diu res aquest entusiasme, Sr. Esteve? No mira a...
—Sí... sí... però, vaja, a Sitges hi havia més «striu».

TANT LI ES REI COM PRESIDENT

«No vamos contra ningún sistema de gobierno; pero iremos contra aquel que se oponga a nuestro ideal. ¿Rey? ¿Presidente? No es lo mismo...»

(Paraules de Cambó, en un interviu celebrat per Girval, el mes de gener de 1919.

EL SENYOR CAMBO, INDIGNAT PER LA MANCA DE RESPECTE A LA REIALESA

«I en aquests moments de gran sinceritat, de grans heroïsmes en tot el món, ací, a Espanya va a consagrar-se de nou, esperant que siga definitivament, la política de la faràndula i de la comèdia. I aquesta comèdia, sempre, s'encobreix amb el mantell reial, amb una falta de patriotisme, amb

una falta de respecte a la reialesa, absoluta...»

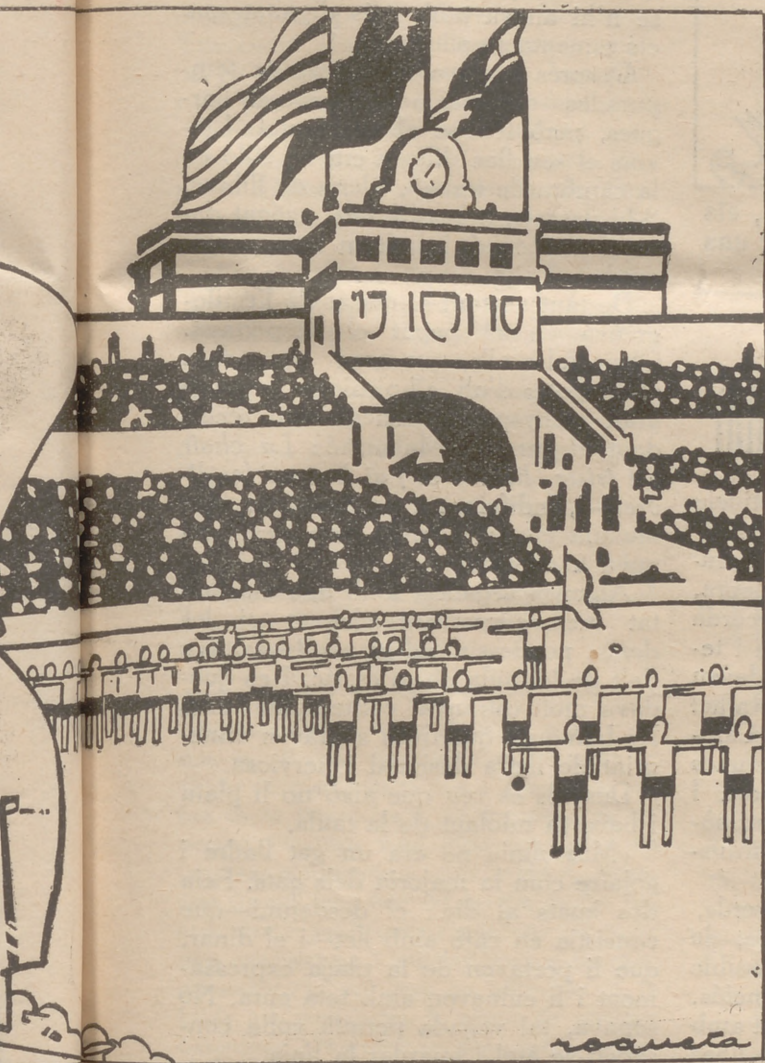
I hem vist amb indignació, com oberta una crisi es fa públic un telegrama, que si és cert que s'envià, no és un govern responsable qui té el dret de publicar-lo, posant en evidència la Corona...»

(Discurs pronunciat pel senyor Cambó, al Tibidabo, en un banquet organitzat per les Societats Econòmiques, l'any 1915).

UN REI QUE ERA TOT UN HOME I SEGONS CAMBO

«Espanya, que des de la Constitució havia viscut governada per infants o per dones sotmeses a tutela que ocupaven el tron, per primera vegada, des del règim constitucional, tenia un rei que era un home: tenia un rei que

memòria, Sr. Cambó

...? No mira aquesta joventut que és la Catalunya de demà?
... és «stiu».

el creiem tots, que el desitjàvem tots, que el creiem i el desitjem encara, com el primer patriota, com l'encarilador, com l'estimulador de les energies i del desig nacional».

(Paraules de Francesc Cambó, en la clausura de les Conferències sobre «El pensament català davant la guerra».)

LES «VAGUES FORMULES» DEL PACTE DE SANT SEBASTIA

«No, la revolució no vindrà: no hi tingueu, els republicans novells, la menor esperança! El nombre dels inconscients que creuen encara que tot l'enrenou que s'ha mogut a Espanya pogués tenir per fi la República burgesa de l'Alcalà Zamora, resta ja reduït a poquíssimes persones: socialistes, llibertaris i comunistes han tingut

la lleialtat de parlar prou clar perquè no pogués subsistir la menor il·lusió, llevat d'aquells que, als 50 anys, anirien als llims al moment de llur traspàs.

La revolució no vindrà, ni per obra de l'exèrcit, ni per acció dels revolucionaris: l'hauria d'acordar el Govern i signar-la el rei perquè pogués venir de R. O.

«Els que prediquen la Revolució, obliden que a Europa, ja fa més de mig segle, no hi ha més revolucions que les que fa l'exèrcit i les que el Govern consent.

«Que un Govern que ocupa el poder —no uns conspiradors que el pretenen!— acceptés com a programa a portar a les Corts el problema de Catalunya, expressant el pensament del Govern en forma immensament més

precisa i més àmplia que les vagues fórmules del pacte de Sant Sebastià. I el compromís obtingut per la Lliga el signen homes que, segons totes les probabilitats, tindran una respectable majoria en el pròxim Parlament.

Ciudadans de Barcelona! Aquestes eleccions, a més de tenir una alta significació de llur caràcter municipal, tenen una alta significació política. Si triomfessin els revolucionaris, començaria per a Espanya un període d'eixorques convulsions. A Barcelona, sols les candidatures de la Lliga, junt amb la més pura idealitat, són símbol de pau i de normalitat».

(Fragments d'un article de Francesc Cambó, publicat tres dies abans de la proclamació de la República).

EL QUE NO POT OBLIDAR-SE

Cap bon català no podrà oblidar mai la història de la Lliga. Recordarà la gran esperança de la Solidaritat, fracassada només per culpa de la Lliga. Recordarà l'Assemblea de Parlamentaris, fracassada per culpa de la Lliga. Recordarà la frase de Cambó: *l'Autonomia? la porto a la butxaca*, i que si abans no s'obtingué fou per culpa de Cambó i la Lliga. Recordarà aquells ministres catalans que no obtingueren altra cosa que bonificacions aranzelàries per quatre fabricants de Terrassa i Sabadell, oblidant que Catalunya tenia uns interessos molt més elevats, molt més necessaris d'ésser complacuts. Recordarà aquell pacte de Sans en què pactà amb l'Emiliano a fi d'evitar que sortís elegit aquell gran catalanista que es diu Rovira i Virgili. Recordarà com la Lliga donà acatament a Primo de Rivera i la posició humiliant de Puig i Cadafalch, oblidant el seu càrrec de President de la Mancomunitat, que ens féu enrogir de vergonya a tots els catalans. Recordarà també que la Lliga fou l'última ajuda d'aquell brètol que s'alabava en ple saló de la Generalitat de descendir de Felip V, destructor de les nostres llibertats.

EL POBLE TE MEMORIA

Fa mal amb oblidar-ho, senyor Cambó. Aquella tonada—tampoc agra-dosa per vostè—del 14 d'Abril, tornarà a sonar pels carrers.

I són debades totes les habilitats i totes les maniobres.

El poble té memòria, senyor Cambó!

Era d'esperar

L'Alba s'ha fet radical

El senyor Alba s'ha fet radical.

Ens sembla força bé. ¿On podia anar, si no, el senyor Alba? El senyor Alba diu que ara és republicà.

Però el poble no se'l creu. El poble recorda que el senyor Alba és l'home que després de les eleccions del 12 d'abril, després d'haver intentat aferrissadament salvar la monarquia, digué per telèfon a la Redacció de «La Libertad» des de París: «Han ganado ustedes».

I entre aquest «ustedes», naturalment, ell no s'hi comptava.

El senyor Alba, al Parlament, ha fet ara el joc als agraris.

El senyor Alba s'ha manifestat obertament contra l'Estatut de Catalunya.

El senyor Alba defensà en March i s'ajuntà amb els enemics del règim.

Naturalment, el senyor Alba ha ingressat al partit radical.

Bon profit els faci.

Benvinguts siguin els homes d'altres terres germanes que són a Catalunya que comparteixen les nostres penes i els nostres treballs per a la grandesa de Catalunya, i les nostres inquietuds espirituals. Als hostes que així vénen a casa nostra se'ls reserva el millor plat de la nostra taula, el millor llit de la nostra casa, però si vénen amb afany pertorbador els llancem per la finestra — Lluís Companys.

El senyor March fa profecies

«O bé la República es decanta cap a la dreta, o no hi haurà República».

El senyor March es deu veure el triomf molt segur, quant ja llença la careta.

Un periodista americà l'ha visitat a la presó—quant li haurà costat?—i el contrabandista mallorquí s'ha permès fer-li una gran profecia...

«O bé la República se'n va cap a la dreta, o no hi haurà República...»

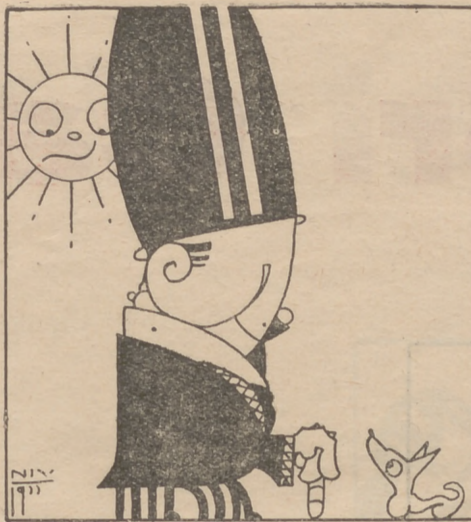
Una vegada més els fets palesen que el senyor Carner tenia raó! Una vegada més es fa evident que el funest financier és l'enemic més poderós que teneu les llibertats a Espanya.

«Si aquesta gent (els revolucionaris) no se'n va, haurà d'anar-se'n la República...» ha dit March...

Caldrà fer-li veure que els milions no confereixen el do de profecia. Caldrà que es convenci que «aquesta gent» no pensa anar-se'n ni la República tampoc...

«Un govern Lerroux serà la salvació d'Espanya», ha afegit.

Un govern Lerroux! Aquesta declaració del gran contrabandista ens confirma moltes suposicions...

—Tractan-se de Gil Robles, els nostres sufragis deuran ésser uns «pios sufragios»!

INTENCIONS

Oració fúnebre a "Mussolini"

En arribar de l'estiueig—un estiueig tràgic—una vella serventa que deixàrem a Barcelona fou atropellada greument per un camió i, quan la pobra, des del seu llit de l'Hospital recordà que calia regar les flors del jardí i tenir cura dels ocells... ja no quedaven ni flors ni ocells; la mort de Rafael Campalans, de l'estimat Rafael Campalans; la crisi. M'han dit unes veïnes—que «Mussolini» era mort. I encara que em desplaï extraordinàriament el gènere necrològic, «Mussolini» bé mereix un sacrifici.

«Mussolini» tenia uns ulls verds, d'una verdor grogosa d'oli verge, de mirada reflexiva i serena, impassible i freda; un caminar elegant i silenciós, talment com si sempre anés calçat amb sabatilles de vellut; unes orelles fines i agudes. «Mussolini» era tot negre—per això li dèiem «Mussolini»—i tenia una cua erecta.

Havia oblidat dir-vos que es tracta d'un gat, d'un gat que mai no reia. I en això es diferenciava de les dones, que tantes coses tenen del gat: la mala intenció, la deslleialtat, l'esgarripada sempre a punt...

Jo podia tenir un gat a casa que es digués—per caprici nostre—, «Mussolini». Però no hi podria tenir l'autèntic Mussolini. Ni l'hi voldria.

I consti que em dol que al pobre difunt li haguessin posat aquest nom. No s'ho mereixia pas: era bo, era afectuós, era tranquil, era de tracte senzill, de caràcter gens bèl·lic. Però era negre, tenia la fatalitat d'ésser negre. I perquè era negre, recordant les camises italianes que posà de moda el Duce, li diguérem «Mussolini».

«Mussolini» només tenia un defecte, al qual jo no donava gaire importància, però que escandalitzava les dones de casa: per a ell tot l'any era gener, que, com sap tothom, és el mes que els gats consagren a l'amor.

Per a ell, que no tenia manies, tots els mesos eren bons. Era un gat incorrecte i arbitrari, que no respectava les tradicions i en feia escarni. Era un gat insurrecte amb molt temperament, un gat sensibilíssim al sexe «apeat».

A vegades passàvem dies sencers sense veure'l. Feia com alguns polítics sense altra personalitat que la que els ha atorgat el càrrec i que han pres la República per una festa major, i se n'anava de juerga. Val a dir, però, que se n'hi anava amb més dignitat que els esmentats polítics.

Després tornava i es passava temporades—que mai no eren massa llargues, però fent-se el desmenjat. Llavors el seu lloc dilecte era un silló en la cambra de treball, plena de llibres. S'hi passava hores i hores, acompanyat d'un coixí i imitant una ensiamada.

De tant en tant el rascar de l'estilogràfica en el paper el despertava. Obria els ulls, que eren com dues grans gotes d'oli, s'ho mirava tot amb gran menyspreu—talment com recordant el vers de Mallarmé: *La chair est triste, hélas! et j'ai lu tous les livres*—i, indiferent a tanta saviesa acumulada en les pàgines impreses, tornava a adormir-se.

Algunes vegades, amb una elasticitat meravellosament elegant—si les dones poguessin saltar així!—saltava dalt de la taula on jo escric. I es quedava molt estranyat contemplant com les blanques quartilles s'anaven ennegrint de lletra desigual i nerviosa.

Després es veu que això no li plaïa i baixava miolant de la taula.

«Mussolini» no era un gat lladre i golafre com la majoria dels gats. Feia dos àpats al dia: el desdèjuni—que consistia en cafè amb llet—i el dinar, que li portaven de la plaça expressament i li cuinaven amb tota cura. No sopava, tal vegada perquè volia conservar-se àgil i guardar la línia.

Mai no li havia vist menjar una rata. Les menyspreava. O bé potser li feia gràcia que les rates es mengessin els llibres. El fet és que no les tocava. Potser era un gat aristòcrata i no volia rebaixar-se a menjar rates. Jo crec, però, que tots donaren la raó a «Mussolini»: entre el cafè amb llet i les rates, preferia el cafè amb llet. Vosaltres faríeu el mateix.

Quan a últims de juliol vàreig anar-me'n, «Mussolini» no feia gaire bona cara. Recordo que s'havia passat uns dies tossint, talment com una dama de les camèlies amb cua.

En tornar, l'he trobat mort. I com que visc en un barri aristocràtic—un barri de palaus i convents, de domasos al balcó, per Corpus i el dia de Crist rei, de gent que encara fa tuf d'Unió Patriòtica, de jesuïtes i aficionats a jesuïta—he arribat a sospitar que alguna bona ànima catòlica apostòlica i romana, me l'haurà emmetzinat.

En vista que emmetzinar-me a mi era més difícil.

LLUÍS CAPDEVILA

Els pobres frares i les pobres monges, no poden viure a Espanya!

La persecució de què la República està fent objecte a les ordres religioses és intolerable! És una persecució odiosa, a sang i foc, cruel, encarnitzada. Els pobres frares, les pobres monges no poden viure a Espanya. Travessen, fugitius, la frontera, per tal de cercar en altres terres, una pau i un benestar que aquí no troben...

Palesa ço que diem el següent solt, que, sense afegir-hi ni una coma, copiem d'una correspondència de Tarragona que publica el nostre dilecte col·lega «El Matí»:

«Demà dilluns tindrà lloc la benedicció del magnífic convent de les Reverendes Mares Carmelites Descalces Vetlla, de recent construcció, emplaçat al carrer d'Estanislau Figueres, i obra de l'arquitecte municipal d'aquesta ciutat, senyor Josep Maria Pujol.

Amb aquest motiu és visitadíssim durant aquests dies, i hom pot contemplar la seva magnificència i les moltes condicions que reuneix per al fi a què és destinat.»

Pobretes monges!

Es verament indignant que en el moment que les dretes espanyoles es disposen a lliurar la gran batalla per a enderrocar l'obra de la República i per a prendre'ns les nostres llibertats hagi d'ésser la Lliga en la seva representació més genuïna, Francesc Cambó, qui llepi les sabates de Gil Robles, demanant-li unes condicions per a fer una candidatura i pidolar unes actes que, altrament, ja sap que no obtindria. I la Lliga per unes actes és capaç de vendre's Catalunya i barrotar-se per centèsima vegada els trenta anys de catalanisme de conveniència.

—Us queixeu i esteu molt millor que jo. En els temps que corren, perdo més jo en un minut que no guanyeu vós en un dia!

—Aquell fabricant tan ric només m'ha dorat cinc cèntims.
—Es molt ric? I, què fa?
—Roba.

L'ex-general Sanjurjo, bon amic de Catalunya i del senyor Lerroux!

L'ex-general Sanjurjo ha fet a un periodista saragossà interessants declaracions que cal tenir ben presents.

«Alejandro Lerroux sabe muy bien por qué estoy aquí y procurará cambiarme el lugar de reclusión...»

La importància d'aquesta confessió és evident. I el senyor Sanjurjo insisteix en el concepte, quan diu:

«Lerroux no podrá hacer nada porque no le dejarán. Si hubiese podido no estaría yo aquí...» Paraules reveladores que a *Don Alejandro* no li hauran fet gaire gràcia. Paraules que confirmen el que hom ja es temia. Paraules innocents o mal intencionades.

¿Què hi ha que no hagi surtat en l'afer vergonyós de la rebel·lió monàrquica? Què és el que no s'ha dit i probablement no es dirà mai?

Segueix dient el senyor Sanjurjo:

«En vísperas del mitin de Zaragoza le hablé (al senyor Lerroux) y le pedí que salvase a España, oponiéndose al desgarrón de la unidad nacional en Cataluña con el Estatuto, respondiendo a su tradición españolista...»

No ens ve de nou això que ha dit l'ex-general Sanjurjo. Tots ho sabíem. Però cal que Catalunya ho gravi ben bé en la seva memòria. No ha d'oblidar-se d'aquesta manifestació, que palesa un esperit anquillosat, un concepte imperialista de la pàtria, una incomprensió absoluta per a tota idea descentralitzadora. És la tònica de les dretes espanyoles, dels militars al·fonsins, de la clericalia centralista, dels Royos i Robles de tota mena. Per tal de negar a Catalunya la llibertat no dubtaven de portar la revolució al país. Cal que aquestes paraules de Sanjurjo les meditem bé en aquests moments. Ja sap Catalunya quina seria la seva sort si un dia els «sanjurjistes» triomfessin. Ja sap el que pot esperar-ne. «Eso catalanes» seguirien junyits al carro del poder central, en aras d'una «patria una e indivisible...»

I ha afegit això:

«Cuando después de lo hablado en vísperas del acto de Zaragoza leí su discurso de la plaza de toros y vi que iba a votar el Estatuto, comprendí que Lerroux no haría nada y decidí sublevarme.»

Heus ací la curiosa psicologia del militar que es creu ésser l'amo dels destins del poble. «No fan el que jo vull? Doncs em sublevo.» I recobra el seu gest pretencios, amb paraules buides, amb protestes d'amor a la pàtria, amb l'excusa de salvar el país...

El pas del senyor Azaña pel Ministeri de la Guerra va fer baixar molts fums i esvaïr moltes il·lusions. L'ex-general Sanjurjo, amb les seves darreres declaracions, ha palesat la necessitat que l'orientació donada a l'exèrcit pel senyor Azaña perduri per bé de tots, per tal d'evitar que qualsevol militar malhumorat es cregui amb dret d'entrebancar el camí de la República.

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble camic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

Manresa

EL ROMANÇO DE LA LLUM MIRACULOSA

Manresa, que de temps immemorial pateix el xarampió negre de la clericalla més jesuítica i desenfrenada que hagi pogut trepitjar aquesta bola esquerdada que ens aguanta, no podia pas passar-se sense els seus sants i els seus miracles corresponents. El més important i que ha dut més rebombori és el de la «miraculosa llum».

Un llumet que va posar-se damunt el Carme quan encara s'havia de començar els fonament i la pedra s'havia de tallar de la pedrera—oh, miracle!—i va ploure tot seguit. Tant, que tota la gent va mullar-se de bo de bo. I em penso que d'aquella remullada encara n'anem tots geperuts.

Però cal tenir en compte que en l'època que se situa l'aparició de l'estel amb cua—diguem-li «miraculosa llum»—encara hi havia molta gent que no sabia que el món fos rodó i que la ciència astronòmica encara no havia arribat a les beceroles i per tant no és gens estrany que s'empassessin allò del miracle. Es més. Ho trobem lògic i natural. El que no trobem tan lògic és que ho vulguin fer creure en ple segle XX. Esgarrifa pensar el miracle que ens haurien encolomat aquella bona gent si arriben a presenciar una pluja d'estels com la del dia 12. Pensar que en Comes i Solà ens ha explicat amb tots els ets i uts les causes d'aquest fenomen i encara hi han beates que es preparen a ben morir perquè creuen que significa la fi del món!

M'ha suggerit aquestes consideracions el dictamen que ha emès una comissió d'experts en astronomia i en miracles per tal d'aclarir els punts de vista del senyor Serret i del P. Obiols J. S. Llegit detingudament veiem que tan aviat donen la raó al senyor Serret com al P. Obiols. En general hom té la impressió que se'n fumen. Una mica dissimulat si voleu com pertoca a uns senyors greus i seriosos que pel fet de la seva seriositat els és prohibit esclafir aquella rialla franca i sincera que provo-

12 d'abril de 1931, 28 de juny de 1931, 2 d'agost de 1931, 20 de novembre de 1932, han estat dates glorioses per a la democràcia catalana, que ha proclamat al seu orient, República endintre, amb veu de llibertat, el seu anhel d'Esquerra.

En aquest 19 de novembre que s'apropa, Catalunya, com sempre, sabrà donar la veu d'avançada en el moviment revolucionari democràtic republicà!

quen les situacions xocants. Semblen, però, una mica amargats i queixosos de que els hagin fet perdre el temps.

La qual cosa no privarà pas—n'estem segurs—que surtin a les pàgines de «El Pla de Bages» i «Patria», uns articllassos ponderant-nos el miracle de l'estel amb cua. Ara que enfeinats com estan a cercar un altre estel amb cua que vagi a parar a les urnes i faci el miracle d'una pluja de vots, potser no se'n recordaran. I creieu que ho lamentariem. El que segurament pensen els cavernícoles. Quina llàstima que fracassés el miracle d'Ezquioga.

Tabèrnoles

UN «POBRE» RECTOR «PERSEGUIT»

Heus ací un cas típic d'un rector «perseguit per la República»:

La mestressa de Tabèrnoles, senyora Teresa Montserrat, està passant un veritable calvari, del qual l'ha fet víctima el rector d'aquell poble.

El delictes pel qual la bona mestressa, de pulcra història cristiana, s'ha guanyat la malvolença del rector de Tabèrnoles, consistí a haver complert al peu de la lletra la llei que ordena la laïcitat de l'ensenyament i la supressió de tota mena d'atributs al local-escola. El rector fulminà des del púlpit els llamps de la seva ira, en forma d'insults a l'autor d'aquella llei, Marcel·lí Domingo, i a la mestressa que gosà complir-la.

El rector de Tabèrnoles s'ha vist ja compromès dues vegades per les seves intemperàncies i li fou aplicada pel senyor Molas una multa de cent pessetes en l'època que era Governador civil.

—Apa, nois... Aquest any votareu. Tots sou al cens funerari de la Lliga.

Vilafranca del Penadés

EL CAS DE SEMPRE

L'església de Sant Joan de Vilafranca no ha estat declarada Monument nacional, encara que de fet ho sigui. No cal dir que mereix la tal consideració. Manuel Milà i Fontanals la creu «el millor joell de Vilafranca».

L'Administració d'Hisenda de l'Estat els anys 1856, i 1857 i 1897 intentà vendre l'edifici, la qual venda s'impedí sempre, degut a gestions de veïns i sobretot de l'Ajuntament de Vilafranca.

Sobre la propietat de l'església cal tenir en compte, a més dels antecedents, la Constitució vigent de la República i la Llei de Congregacions i Associacions religioses.

Segons aquesta Legislació, els immobles històrics de l'Església són declarats com els Monuments nacionals de propietat de l'Estat. Ara bé; es poden presentar el tres casos següents:

I. Immobles que han pertangut sempre a l'Església i estan destinats al culte. L'Església en té l'usdefruit, amb la sola limitació de respectar l'edifici.

II. Immobles destinats actualment al culte, sobre els quals tenen drets anteriors: l'Estat, Ajuntaments o altres corporacions públiques. L'usdefruit seguirà essent de l'Església, però condicionat per aquestes entitats.

III. Immobles que foren de l'Església i avui de l'Estat o altres corporacions públiques i en els quals no hi ha culte. Aquest no pot establir-se sense autorització de l'Estat o de les corporacions públiques.

Si volem considerar que una reunió, de tant en tant, per conspirar contra la Re-

pública és culte, el cas de la capella de Sant Joan és el de l'apartat II. Si considerem que això no és culte, llavors cau dintre de l'apartat III.

«El millor joell de Vilafranca» (on la Generalitat té drets per valor de 40,000 pessetes i on l'Ajuntament de Vilafranca també té els seus drets) és un clos tancat i vedat al que no sigui de la colla clerical. Si alguna vegada l'Ajuntament ha volgut ensenyar aquest Monument nacional no ha pogut perquè se li han negat les claus.

La Generalitat i l'Ajuntament de Vilafranca poden i han de fer-se reconèixer i prevaler llurs drets. S'hauria de demanar que — pels mèrits i per les despeses que la Generalitat i l'Ajuntament vilafranquí han fet en aquest monument — l'Estat el cedís totalment a aquestes Institucions.

Però, almenys, el vicari i el rector—els quals consideren aquesta església com una cosa d'ells exclusivament — han de posar-se sota les condicions que l'Estat, la Generalitat i l'Ajuntament vulguin imposar.

Això suposant encara que aquestes Institucions siguin tan bledes que vulguin tolerar per més temps que les propietats llurs serveixin per conspirar contra el règim.

Taradell

UN MIRACLE

El tema preferit en les converses en tots els llocs on es fa política de sagristia, és el referent al fet ocorregut, fa pocs dies al cementiri, i al que s'ha volgut donar per les dretes aires de solemni importància, revestint-lo amb un caire de fet miraculós. El fet és, i no caiguen d'esquena pacients lectors de LA CAMPANA, que la creu mo-

numental de pedra que hi havia al bell mig de l'esmentat cementiri, treta temps enrera per ordre de l'Ajuntament, ha retornat al seu lloc, ella sola, sense ordre de cap autoritat, solament moguda per obra i gràcia d'una senzilla bufada de la divina providència. Aquest fet que, examinat a la lleugera, sembla no tenir importància, la té, i molta, perquè en època d'eleccions, un miracle, si és ben explotat en països com aquest, en que per desgràcia hi abunda la llana, pot traduir-se en una nodrida votació dretista. Ara que aquesta miracle, segons la nostra humil opinió, quedaria radicalment esvaït amb una petita bufadeta del senyor Selves, bufadeta que, per dèbil que fos, si arribava a Casa la Vila, seria suficient per a fer desaparèixer ràpidament els emblemes religiosos de Casa la Vila, i ensems faria tancar certes escoles obertes sense cap dret i obligar l'Ajuntament a preocupar-se de l'afer escolar, obligant-lo a què en lloc de perdre el temps cercant terrenys el resolgués d'una vegada.

Allò succeït no fa molts dies a una popular fàbrica de la vila, demostra, evidentment, que no és prudent abusar de la bonhomia dels nostres treballadors, perquè la paciència humana té un límit, i és precís i d'absoluta necessitat no posar-la a prova.

Sant Adrià de Besós

PURIFICANT-NOS

Hem gaudit—per què no gaudir?—d'un diumenge d'allò més purificat i santificat que hom pugui imaginar.

Ens ha recreat la vista, l'ànima i l'esperit la gràcil—per què no gràcil?—figura del mai prou lloat i ferm republicà—per què no republicà?—bisbe de Barcelona, senyor Irurita.

Hem tingut ocasió d'efectuar una caminata amb ell per la població i també hem tingut l'ocasió de garlar-hi sense que ell se'n donés compte (per què no tot això?)

Davant unes grans pinzellades alquitrinesques empastifant amb un «No botais F. A. I.» les parets, ha iniciat un somris i nosaltres la conversa:

—¿...?

—Excel·lent! Superb! Ara que aquesta campanya abstencionista ens costa cara... creieu! Però tot per «Dios, Patria, Rey!»

—...?

—Si jo crec amb Déu? Home, això no es pregunta! Sóc milionari, i no volem que hi cregui?

—...?

—Les eleccions?—(i el nostre—i de vostres—bisbe torna a somriure davant un «Exagimus la amnistia de 9,000 presos socials»). Són nostres! Els «republicanots» ho tenen perdut...

I nosaltres tallem la conversa pensant que després de la visita del bisbe de Barcelona, senyor Irurita, comencem a purificar-nos i a creure amb els angelets que són els dimonis.

J. GRAU.

ALLOZA

—Sí noi; per sort vaig arribar a temps. S'estava morint de gana!
—I què vas fer?
—Vaig anar a avisar el combregar. I va morir cristianament!

El crit de «Mori l'Estatut!» que va ressonar en el local on Gil Robles donava a conèixer els seus propòsits feixistes és un crit d'alerta que ha de repercutir en el cor de tots els catalans.

REPICS

Diu en Maura:

«La llei de Congregacions durarà el que tardi el partit conservador a governar...»
Tenim llei de Congregacions per anys!

En el seu discurs d'Orense, en Royo va seguir atacant aferrissadament l'Esquerra de Catalunya.

«Si Sanjurjo no s'hagués precipitat—digué,—les Corts s'haurien dissolt sense aprovar-ho...»

Ara resulta que el pobre Sanjurjo en té la culpa!

El noi Primo de Rivera ha parlat amb Mussolini. I aquest li ha dit que, com a dictador, en Gil Robles era una pepa. Ho sentim pels de «La Veu» que li havien posat «carinyo».

A Vigo, l'Urraca Pastor la va passar molt negra.

A Orense, els cambriers no varen voler servir l'àpat d'en Royo Villanova.

No res. Petites senyals dels temps.

No sabem si ja ho han llegit. El partit català de centre, presidit pel senyor Pociello, estigué reunint tres hores per tal de prendre acords sobre les vinents eleccions. Una pregunta: quantes manilles varen fer?

«La Vanguardia» del passat dimarts dedicava molt més espai a ressenyar un discurs d'en Cambó que a l'acte de l'Estadi.

I parlant d'aquest, palesava un desgrat molt comprensible.

El senyor Gaziol, com sempre, és «imparcial» com una mala cosa.

A un veí de Matadepera, el governador general li ha posat cinquanta duros de penyora per guarnir un ase amb els colors monàrquics.

Tants ases que coneixem que van guar-

nits així! Ja cal que posin llurs barbes en remull.

El senyor Alba diu que es sacrifica pel país i per la República.

Home! Perquè s'havia de molestar!

—A qui representeu?—preguntaven al senyor Lluhi i Vallescà al Parlament.

—Represento la democràcia de Catalunya!

Hom diu si la democràcia pensa demanar explicacions al senyor Lluhi.

La cosa és ja un fet, malgrat hom vulgui guardar les aparences. La minoria de Lliga Catalana, al Parlament de Catalunya, ha augmentat, darrerament, amb cinc diputats.

No són gaire disciplinats, això no, però, vaja, per a molestar l'Esquerra ja serveix. Felicitem la Lliga per l'inesperat reforç.

També el senyor Nicolau. Ens ha sorprès, la veritat. El creïem en un nivell superior. El nostre desencís ha estat gros. També el senyor Nicolau...

Es veu que el senyor Hurtado té arguments poderosos...

El senyor Màrius Gifreda ha fet públic que no té res que veure amb el setmanari aquell...

Jà ens estranyava a nosaltres! Encara hi han classes, sortosament!

Aquesta colla de «L'Opinió» són gent molt divertida.

Ara han publicat un manifest dient «que no poden anar en cap coalició on figuri l'Esquerra»!

No, si quan es posen a fer riure es queden sols. I quan parlen seriosament, també,

A «La Humanitat» des de fa unes quantes setmanes, hi plouen les altes. Poden comptar-se per milers.

En canvi, han rebut una baixa: la del senyor Antoni Xirau.

Els temps es presenten malament i cal fer estalvis.

Els de la «Soli» han tornat a treure aquell disc tan suat que es diu «Obreros, no votéis».

Cal esperar del seny dels nostres obrers que tindrà tan poca acceptació com altres vegades.

I que la «Soli» farà, una vegada més, el ridícul.

La inclusió del senyor Azaña en la candidatura d'Esquerra Republicana de Catalunya ha tret de pollaguera els diaris siamesos de la Lliga. I ara es dediquen a treure-li importància!!

Sí, està clar que és un mal gra que els ha sortit... però que voleu fer-hi!

«Acció Catalana Republicana, segons el senyor Hurtado, és un partit importantíssim. «Teniem tres diputats al Parlament de la República»—deia el papa-gris.

Parlem-ne. Un d'ells, el propi senyor Hurtado, va sortir amb els vots de l'Esquerra. L'altre, el senyor Nicolau d'Olwer, amb els vots radicals. I l'altre, el senyor Martí Esteve, amb els de la Lliga...

Heu dit tres diputats, senyor Hurtado?

Els d'Acció Republicana de Catalunya s'han posat seriosos.

I sostenen que ells i solament ells poden designar Manuel Azaña com a candidat per Barcelona.

Bé, sí... Però, si no és així, què passa?

Copiem de la fastigosa «Nación», de Madrid:

«He aquí la famosa dialéctica de Prieto: Los socialistas, lejos de encoger la economía, la han mejorado, porque, al crecer el jornal, ha crecido la capacidad de consumo.

Ejemplo: El campesino, que antes iba harapiento, gana ahora más, y puede comprar vestidos.

Luego Tarrasa vende más telas.»
Es pot ésser més animal?
Veritat que no?
Entesos, doncs.

Tornant de la moixiganga lliguera de l'autòdrom, un veí d'Arbós va prendre mal i han hagut de tallar-li un braç.

Entre els seus amics ha estat oberta una subscripció per tal de contribuir a les despeses per al seu guariment.

I la Lliga ha fet el distret d'una manera admirable!

En Balot, el nou locutor de Ràdio Barcelona, l'altre dia va equivocar-se.

«La casa tal, mañana obsequiará a los niños con *borbones...*», va dir.

Caldrà que aquell dia la quitxalla no hi vagi.

Llegim que al cardenal Segura el Papa l'ha nomenat Protector de les Germanes del Sagrat Cor i de les Carmelites de la Caritat, de Catalunya.

No ho sabem que aquestes monges s'haguessin anunciat «demanant un protector». Quines coses es veuen!

En una conferència donada a Sabadell, el doctor Rossell va denunciar un fet ocorregut al nostre Hospital de Sant Pau, on una nena amb 40 graus de temperatura hagué de restar hora i mitja dreta amb un ciri a les mans esperant que passés el combregar.

No hi haurà qui posi fi a aquesta manca de caritat? Perquè, creieu que ja fóra hora,

Una altra besties de «La Nación», portantveu de la podridura:

«Los *escamots*, los jenízaros de Cataluña, en número de 10.000, saltarán el Ebro para hacer a España esquerrana.

¡Y les lanzaremos la palabra de Cambronne!»

Han fet tard, perquè Catalunya els hi ha enviat fa temps!

Josep Carner, des de «Las Noticias» parla de la política electoral de Lluís Duran i Ventosa, «en inteligencia ambidextra con radicales y carlistas».

Josep Carner es veu que coneix el panyo!

CORRESPONDENCIA

Els de sempre.—Anirà. Però... per què no escriu en un paper més gran?—*Ismael.*—Es fluixet, molt fluixet. Potser podrem arreglar-ho. *A. L.*—N'hem pres bona nota i es veuran complerts els seus desitjos.—*Francesc Miró.*—Esta bé. Vagi enviant.—*Lorito real.*—Es més pesat que un article d'En Xenius.—*Babau.*—Bé, home, no s'ho prengui així. Tingui catxassa!—*Enric.*—Això millora. Ens en congratulem.—*Odón de Mal.*—La xafarderia ja la sabem. De tota manera li agraïm la bona intenció.—*Lola.*—Encantats. Es publicarà.—*Ramon Suau.*—No recordem pas haver-ho vist. No podia donar-nos més dades?—*Anton B. C.*—Al cove.—*Pep.*—Té un caire massa personal.—*S. R.*—Els articles ja están bé, però són massa doctrinals. No hi ha xafarderies per a remenar per ací dalt?

Català...

Si no vols que et prenguin l'Autonomia... **has de votar la candidatura de**

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Si vols evitar una restauració monàrquica, amb la consegüent anul·lació de totes les llibertats,... **dóna el teu vot a**

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

I no oblidis que abstenir-se és votar l'adversari.

Unes quantes escenes del «Tenorio», d'enguany.